

Lausunto

15.08.2024

Asia: VN/16240/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY

LAUSUNTO

Kalevankatu 4

00100 HELSINKI

15.8.2024

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessään lukuisista julkisen talouden kestävyyttä vahvistavista toimista. Kehysriihen tiedotteen mukaan osana sopeutustoimia päätettiin sitoa väkevien alkoholijuomien alkoholivero kuluttajahintaindeksiin.

Tämän päätöksen pohjalta hallitus on esitysluonnoksen mukaan kohdistamassa verotasojen indeksitarkistuksia yli 15 mutta enintään 22 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviin välituotteisiin sekä yli 10 tilavuusprosenttisiin etyylialkoholijuomaryhmään kuuluviin tuotteisiin. Alle 10 prosenttia sisältävät etyylialkoholipitoisuuden mukaan verotettavat juomat, kuten viinapohjaiset juomasekoitukset, jäisivät veronkorotuksen ulkopuolelle. Tämä edellyttää uusia veroluokkia yli 2,8 mutta enintään 10 tilavuusprosenttia sisältäville etyylialkoholijuomille sekä yli 10 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäville alkoholijuomille. Esityksestä käy ilmi, että verotasojen korotukset koskisivat alkoholijuomaveron veropohjasta vain noin viidennestä.

Esitysluonnoksessa verotasoja ehdotetaan korotettavaksi valtiovarainministeriön kevään 2024 taloudellisen katsauksen kuluttajahintaindeksiä koskevan ennusteen pohjalta. Näin ollen edellä mainittujen juomatyyppeiden alkoholiverotus nousisivat 1,3 prosenttia vuonna 2025, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,8 prosenttia vuonna 2027. Kun kaikki verotusmuutokset ovat tulleet voimaan vuonna 2027, veronkorotus nostaisi 75 senttilitran välituotekategorian alkoholijuoman veroja vajaalla 40 sentillä arvonnäkövero (25,5 %) huomioiden. 50 senttilitran ja 40 tilavuusprosentin vahvuisen viinapullon veroihin korotukset vaikuttaisivat hieman yli 60 sentin verran.

Alkoholijuomaverojen tasot ovat nimellisiä eli euromääräisiä, minkä vuoksi ilman erillisiä korotuksia niiden tasot suhteessa kuluttajahintoihin, ansiotuloihin, BKT:hen tai kokonaisverotuloihin alenevat mainittujen suureiden kasvaessa yli ajan, mikä puoltaa perusveron tasoihin tehtävien tarkistusten tekemistä aika ajoin. Verotusmuutosten indeksitarkistukset ennustettuun kuluttajahintojen kehitykseen perustuen säilyttäisi verotusmuutosten reaaliarvon, ellei inflaatio toteutuisi lopulta odotettua voimakkaampana. Esitysluonnoksessa ei kuitenkaan eritellä, miksi vain vahvojen välituotteiden ja väkevien etyylialkoholijuomien verotusmuutoksiin ehdotetaan inflaatiotarkistuksia, mutta ei muiden alkoholijuomien, kuten oluen sekä muiden käymisteitse valmistettujen ja mietojen etyylialkoholijuomien. Ajankohtaisessa julkisen talouden vaikeassa tilanteessa myös muiden alkoholijuomaverotusmuutosten korottamista voisi pitää harkinnan arvoisena tai ainakin esityksessä tulisi perustella, miksi verotusmuutokset kohdistuivat vain pieneen osaan kaikista alkoholijuomista. Sikäli kun hallitus on päättänyt esityksillään korottaa eräiden juomatyyppeiden verotusmuutoksia, joita on korotettu jo vuoden 2024 alussa, olisi vaihtoehtoisesti voinut harkita oluen alkoholiverotuksen palauttamista vuoden 2023 tasolle, jolta niitä laskettiin 25 miljoonalla eurolla valtion verotuloa pienentävästi kuluvan vuoden alussa.

Esitysluonnoksessa ehdotettujen veromuutosten on arvioitu kohottavan verotuloja vuoden 2027 tasossa noin 10 miljoonalla eurolla, josta vuositaso vaikutus olisi 3 miljoonaa euroa vuonna 2025, 3 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja 4 miljoonaa euroa vuonna 2027 verrattuna tilanteeseen, jossa verotusmuutokset pidettäisiin ennallaan. Verotusmuutokset päättyvät esitysluonnoksessa vuoteen 2027 eikä indeksisidonnaisuuden jatkosta ole esityksessä mainintaa. Esityksen jatkovalmistelussa tulisi täsmentää, miten verotusmuutosten indeksisidonnaisuuden suhteen on määrä menetellä vuoden 2027 jälkeen.

Esitysluonnoksessa arvioidaan, että ehdotetuilla veromuutoksilla olisi vähäisiä myönteisiä vaikutuksia sosiaali- ja terveyshaittoihin. Alkoholivero on haittavero, jolla on samalla keskeinen fiskaalinen merkitys.

** Veronmaksajain Keskusliitto puoltaa esitysluonnoksessa ehdotettuja alkoholijuomaverotusmuutoksia. Vaikeassa julkisen talouden tilanteessa ja mahdollisten tulevien veronkevennyksen

vastapainoksi hallituksen tulisi harkita oluen valmisteverotason palauttamista vähintäänkin vuoden 2023 tasolle. **

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Janne Kalluinen
ekonomisti

Kalluinen Janne
Veronmaksajain Keskusliitto ry